

BILATERÁLNÍ CHECKLIST PRO DOČASNOU PRÁCI V ČESKÉ REPUBLICĚ A NĚMECKU

[Institut umění – Divadelní ústav](#) v rámci projektu [CzechMobility.Info](#) a německý infopoint pro mezinárodní uměleckou mobilitu [touring artists](#) společně vytvořili bilaterální checklist pro česko-německou přeshraniční spolupráci. Jeho cílem je usnadnit umělcům a profesionálům v kultuře orientaci v právních a administrativních postupech při vzájemné spolupráci a kulturní výměně.

Checklist popisuje administrativní postupy a předpisy, které musí umělci a profesionálové v kultuře dodržet, pokud chtějí pracovat v Německu / České republice. Některé z níže uvedených textů jsou převzaty z webu [touring artists](#) a byly vytvořeny ve spolupráci s odborníky a autory z různých odvětví.

Poznámka: Přestože byly informace v checklistu pečlivě ověřeny, nejsou právně závazné a nemohou nahradit odborného daňového nebo právního poradce.

Poslední aktualizace: březen 2024

OBSAH

STATUS UMĚLCE, SMLOUVY A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ	3
KTERÉMU SYSTÉMU SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ UMĚLEC PODLÉHÁ?	4
Dočasná práce v České Republice / v Německu a výkon více činností	4
Vydání formuláře A1	5
Evropský průkaz zdravotního pojištění	6
Registrace u národních úřadů v případě vyslání pracovníka s formulářem A1	6
Pravidelná práce v České republice a Německu	7
DANĚ	7
Daň z příjmu/srážková daň	7
Srážková daň pro OSVČ	8
Zdanění zaměstnanců	8
Srážková daň z autorských práv (prodej autorských práv)	9
Daň z přidané hodnoty	10
VÍZA A POBYT	11
CESTOVÁNÍ, DOPRAVA, CLO	11
DOPLŇKOVÉ POJIŠTĚNÍ	12
INFORMAČNÍ MÍSTA PRO ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ TÝKAJÍCÍ SE EVROPSKÉ ARBITRÁŽE	13
SLOVNÍK	13

STATUS UMĚLCE, SMLOUVY A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

- Existují v zahraničí předpisy týkající se statusu umělce, které neodpovídají těm, které se vztahují k umělcům v domovské zemi?
- Co je třeba zohlednit při vyjednávání smluv s mezinárodními partnery?
- Jak je upraveno zdravotní pojištění při práci v zahraničí?
- Musí se v zahraničí platit příspěvky na sociální zabezpečení?

Česká republika

V České republice nemají momentálně umělci zvláštní právní status, nicméně probíhají jednání o jeho zavedení. Umělci pracují ve dvou základních kategoriích: jako OSVČ, nebo zaměstnanci.

Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ) vykonávají svou soustavou činnost samostatně, pod svým jménem a na svou odpovědnost s cílem dosáhnout zisku. Pokud umělec jako OSVČ vykonává závislou výdělečnou činnost (tj. pracuje pouze pro jeden subjekt, od kterého dostává zakázky), může se jednat o tzv. **“švarcsystém”**, který je nelegální. Umělci, kteří jsou samostatně výdělečně činní, nepotřebují živnostenské oprávnění, protože své služby poskytují na základě autorského práva. Musí se ale zaregistrovat jako osoby samostatně výdělečně činné u finančního úřadu, České správy sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovny. Z výše uvedeného vyplývá, že je výhodnější si obstarat živnostenský list, protože na základě zvláštního formuláře pro získání tohoto listu je osoba automaticky zaregistrována i u výše uvedených úřadů, což snižuje administrativní zátěž. Samostatná výdělečná činnost může být vykonávána jako hlavní nebo vedlejší. Tento rozdíl pak ovlivňuje výši plateb na zdravotní a sociální pojištění. Nemocenské pojištění je dobrovolné pro oba druhy činnosti.

Dva nebo více samostatně výdělečných umělců mohou založit společnost nebo jiné právnické osoby, například společnost s ručením omezeným, zapsaný spolek, obecně prospěšnou společnost atd.

Činnost a rozsah práce **zaměstnanců** se řídí pokyny zaměstnavatele a jejich práce je tak na něm závislá. Český zákoník práce poskytuje zaměstnancům značná práva a výhody než mají samostatně výdělečné osoby. Zaměstnanci mají nárok na zákonem stanovenou minimální délku dovolené, minimální a pravidelnou mzdu nebo plat, jsou chráněni v případě nemoci, před neoprávněným propuštěním atd. Zaměstnanec smlouva může být uzavřena na plný nebo částečný úvazek na dobu určitou nebo neurčitou.

Ze mzdy/platu zaměstnance jsou odváděny příspěvky na sociální pojištění, zdravotní pojištění, nemocenské pojištění a daň z příjmu.

Mezi nejjednodušší a nejvíc flexibilní pracovní smlouvy patří DPP (dohoda o provedení práce) a DPČ (dohoda o provedení činnosti), které jsou u umělců velmi oblíbené. Avšak k 1. říjnu 2023 vstoupil v platnost nový zákoník práce, který sice oslabil flexibilitu těchto smluv, zato více nyní chrání zaměstnance.

Německo

V Německu nemají umělci a tvůrci zvláštní právní status a záleží na jejich profesních aktivitách a druhu uzavřené smlouvy. Umělci a tvůrci jsou buď zaměstnání nebo pracují na volné noze.

Samostatně výdělečně činní umělci/umělci na volné noze, tzv. samostatní podnikatelé mohou vydávat faktury a požádat si o mezinárodní DIČ.

Umělci na volné noze se sídlem v Německu mohou využít povinného pojištění u Fondu sociálního zabezpečení pro umělce KSK (Künstlersozialkasse), který pokrývá polovinu částky umělcova zdravotního pojištění, pojištění pro případ dlouhodobé péče a penzijního pojištění.

- Na přijetí do KSK mají umělci nárok, pokud
- mají příjem ze samostatných výdělečných uměleckých činností větší než 3900 eur za rok (pod tuto hranici se mohou dostat maximálně dvakrát za šest kalendářních let),
- mají vyšší příjem ze samostatně výdělečné umělecké činnosti než ze zaměstnání.

Více o KSK (<https://www.kuenstlersozialkasse.de/kuenstler-und-publizisten/voraussetzungen>), FAQ (<https://www.kuenstlersozialkasse.de/kuenstler-und-publizisten/faq-kuenstler-und-publizisten>).

Dva nebo více samostatných podnikatelů mohou založit společnost (v rámci občanského práva — Gesellschaft bürgerlichen Rechts, GbR), která může také vydávat faktury.

Pracovní smlouvy na placenou práci se většinou vztahují na dobu v řádu měsíců. Pokud umělci pracují pro klienta, který jim pravidelně uděluje pokyny kde, kdy a jak mají pracovat, musí s nimi být nakládáno jako s placenými pracovníky/zaměstnanci. Mohou to být například tanečníci nebo herci, kteří jako hosté působí celou sezónu/několik měsíců, ale i orchestrální hráči. Pracovníprávní vztahy podléhají odvodům na sociální zabezpečení.

KTERÉMU SYSTÉMU SOCIÁLNÍHO POJIŠTĚNÍ UMĚLEC PODLÉHÁ?

Dočasná práce v České republice/v Německu a výkon více činností

Základním pravidlem pro práci v jiné zemi je, že zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná akceptuje podmínky místního systému sociálního zabezpečení.

Z tohoto pravidla ale existují výjimky, které zahrnují situaci, kdy je daná osoba do jiné země vyslána nebo vykonává více činností. Je tak možné, aby umělec-zaměstnanec nebo umělec-OSVČ pracoval omezenou dobu v jiné zemi a byl stále zaregistrován v sociálním systému domovské země, což lze doložit formulářem A1. V tomto případě není nutné zaregistrovat se v systému sociálního zabezpečení jiné země.

Vyslání do jiné země

Požadavky na vyslané pracovníky:

- Jejich zaměstnavatel je vyšle do zahraničí, aby provedli přesně daný úkol.
- V zahraničí budou pracovat pouze omezenou dobu (max. 24 měsíců).
- Při pobytu v zahraničí jsou i nadále podřízeni svému zaměstnavateli. (Je ale možné převést část pravomocí na třetí stranu v zemi, kde je činnost vykonávána).
- Pracovníci jsou zaregistrováni v systému sociálního pojištění své země nejméně po dobu jednoho měsíce před vysláním.
- V určitých situacích se musí zaměstnanci řídit závaznými pracovněprávními nařízeními té země, ve které vykonávají svou činnost.

Podmínky pro OSVČ:

- Pracují v zahraničí.
- Cestují do jiné země za účelem plnění přesně daného úkolu.
- Budou pracovat v zahraničí omezenou dobu (max. 24 měsíců).
- Ve své zemi vykonávali činnost po dobu nejméně dvou měsíců.
- Budou mít dostatek prostředků k vykonávání své činnosti i po návratu do domovské země.

Práce v obou zemích naráz

Základní pravidla pro zaměstnávání:

- Jestliže umělec pracuje pro zaměstnavatele /pro několik zaměstnavatelů/ v obou zemích a pokud na pracovněprávní vztah v domovské zemi připadá alespoň 25 % pracovní doby a finanční odměny, vztahují se na něj právní předpisy domovské země. V opačném případě se řídí podle právních předpisů té země, ve které je zaregistrován jeho zaměstnavatel.

Okrajové činnosti (tj. ty, které představují méně než 5 % pracovní doby/finanční odměny dané osoby) nejsou brány v potaz.

Základní pravidla pro OSVČ:

- Na umělce, který běžně vykonává samostatně výdělečnou činnost v obou zemích, se vztahují předpisy domovské země, pokud je v ní vykonávána podstatná část (nejméně 25 %) činnosti. V opačném případě se na něj vztahují předpisy druhé země.

Okrajové činnosti nejsou brány v potaz.

Samostatně výděleční umělci se sídlem v Německu, kteří jsou přechodně zaměstnáni v → **České republice**

Pokud je umělec samostatně výdělečnou osobou v Německu a je přechodně zaměstnán v České republice, vztahují se na něj právní předpisy země, která dané zaměstnání poskytuje.

Pokud ale chce samostatně výdělečný umělec po dobu svého zaměstnání v České republice i nadále podléhat německým právním předpisům, musí být uzavřena dohoda o výjimce, o kterou je třeba požádat prostřednictvím [DVKA](#).

Informace o vyslání do jiné země a výkonu více činností:
touring artists – [sociální zabezpečení DVKA: Merkblatt ‚Arbeiten in Tschechien‘](#) (v němčině)

Samostatně výdělečně činní umělci se sídlem v České republice, kteří jsou přechodně zaměstnáni v → **Německu**

Pokud je umělec samostatně výdělečnou osobou v České republice a je přechodně zaměstnán v Německu, vztahují se na něj právní předpisy země, která dané zaměstnání poskytuje.

Pokud ale chce samostatně výdělečný umělec po dobu svého zaměstnání v Německu i nadále podléhat českým právním předpisům, musí být uzavřena dohoda o výjimce, o kterou je třeba požádat prostřednictvím [ČSSZ](#).

Informace o vyslání do jiné země a výkonu více činností:
[CzechMobility.Info – sociální zabezpečení ČSSZ](#) (Česká správa sociálního zabezpečení): [Zjištění státu pojištění, PD A1, vyslání do jiné země](#)

Vydání formuláře A1

Formulář A1 potvrzuje, že osoba, která vykonává činnost v zahraničí, i nadále zůstává registrována v systému sociálního zabezpečení vysílající země.

Your Europe: [FAQ – Useful forms for social security rights](#)

V České republice vydává formulář A1 [ČSSZ](#).

Existují tři různé druhy formulářů: pro OSVČ; pro zaměstnance a jejich zaměstnavatele; a pro OSVČ, které jsou zároveň i zaměstnanci. Umělci musí k žádosti o A1 doložit doklady o činnosti, kterou plánují v zahraničí vykonávat (smlouvy, čestná prohlášení).

Umělci jsou povinni ohlásit tuto skutečnost České správě sociálního zabezpečení nejpozději 30 dnů po zahájení činnosti v zahraničí.

V Německu vydává formulář A1 více úřadů.

Vyslání do jiné země v závislosti na umělcově pojištění:

1. Zákonné zdravotní pojištění: zdravotní pojišťovna.
2. Soukromé zdravotní pojištění: instituce důchodového pojištění (DRV Bund, DRV Knappschaft Bahn-See) nebo příslušný [regionální fond důchodového pojištění](#).
3. Osoby pojištěné u profesního sdružení pro nezávislé profesionály: [Arbeitsgemeinschaft Berufsständischer Versorgungseinrichtungen e. V.](#) (ABV).

U zaměstnanců podává žádost zaměstnavatel, OSVČ si podávají žádost samy přes [SV-Meldeportal](#). Více informací na stránkách [touring artists](#).

Činnost v několika zemích:
v případě činnosti v několika zemích, kdy je Německo domovskou zemí, podléhá aktivita [DVKA](#) (Deutsche Verbindungsstelle Krankenversicherung – Ausland).

Evropský průkaz zdravotního pojištění

Evropský průkaz zdravotního pojištění (EHIC) umožňuje úhradu nezbytných nákladů na léčbu v jiné zemi prostřednictvím zdravotní pojišťovny pacienta v jeho domovské zemi (v praxi se může stát, že pacient léčbu nejdříve uhradí sám a následně mu jsou náklady proplaceny zdravotní pojišťovnou v domovské zemi).

V České republice je Evropský průkaz zdravotního pojištění vydáván automaticky zákonnou zdravotní pojišťovnou, u které je umělec pojištěn. Zajišťuje lékařské ošetření v jiné zemi, které je následně účtováno zdravotní pojišťovně v domovské zemi.

V Německu je Evropský průkaz zdravotního pojištění vydáván pouze osobám pojištěným u jedné za zákonných zdravotních pojišťoven (včetně pojištění prostřednictvím KSK). Průkaz je součástí běžného průkazu pojištění a není tak nutné o něj žádat zvlášť.

Umělci pojištění u soukromé zdravotní pojišťovny Evropský průkaz zdravotního pojištění nedostávají a musí si sami zjistit, zda a na jak dlouho je jejich pojištění platné v jiných zemích.

Registrace u národních úřadů v případě vyslání pracovníka s formulářem A1

Vyslání pracovníka musí být nahlášeno národním úřadům hostitelské země.

V případě vyslání zaměstnance zahraničního zaměstnavatele do **České republiky** je povinná registrace u Úřadu práce v souladu se směrnicí EU č. 96/71 o vysílání pracovníků (tzv. oznámení PWD). Více informací lze získat [zde](#).

U osob samostatně výdělečně činných v uměleckém průmyslu není registrace nutná, nicméně osoby vykonávající profese, které lze vykonávat pouze na základě odborné kvalifikace, se musí zaregistrovat u Ministerstva průmyslu a obchodu. Více informací lze získat [zde](#).

Důrazně však doporučujeme, aby umělci předem konzultovali své zahraniční aktivity s následujícími institucemi, abych se tak předešlo případným nepřijemnostem:

- [Česká správa sociálního zabezpečení](#)
- [Zdravotní pojišťovna](#) – v České republice existuje 7 zdravotních pojišťoven
- [Finanční správa](#)
- [Krajské pobočky Úřadu práce ČR](#)
- [Ministerstvo vnitra ČR](#) (v případě, že německý umělec bude chtít žádat o povolení ke krátkodobému nebo dlouhodobému pobytu)
- [Sdružení pro integraci a migraci](#) (poskytuje bezplatné právní, sociální a psychosociální poradenství pro cizince žijící v České republice)
- [CzechMobility.Info](#) (pomáhá zahraničním umělcům s konkrétními požadavky vztahující se ke kulturnímu sektoru)

V Německu má tuto agendu na starosti celní správa.

Poznámka: Umělci mají udělenou výjimku z profesí, které se musí v případě vyslání zaměstnavatelem u úřadu zaregistrovat. Více informací lze získat [zde](#) (v němčině) nebo [zde](#).

Pravidelná práce v České republice a Německu

Pokud umělci pravidelně pracují v České republice i Německu, musí si ověřit, která země je zodpovědná za jejich sociální pojištění. Vzhledem ke sladění pravidel sociálního zabezpečení v rámci EU může být za tuto agendu odpovědná pouze jedna země, aby se tak předešlo případným dvojitým platbám.

Existují ale speciální předpisy pro **pracovníky pravidelně dojíždějící za hranice**.

Pracovníci žijící v České republice nebo Německu, kteří jsou v dané zemi pojištěni, ale žijí v druhé zemi, si mohou zažádat prostřednictvím formuláře S1 o příslušnosti k zákonům jejich domovské země.

Pokud žijete **v České republice** a za vaše sociální pojištění je zodpovědné Německo:

Abyste mohli pravidelně navštěvovat lékaře v České republice a mohou být ošetřeni podle českých zákonů, musíte si u zdravotní pojišťovny v Německu vyžádat formulář S1. Tento formulář ale nepotřebujete, pokud chodíte k lékaři pouze v Německu.

Informace

DVKA: [Merkblatt für Grenzgänger:innen die in Deutschland arbeiten und im EU-, EWR-Ausland oder in der Schweiz wohnen](#) (leták pro pracovníky pravidelně dojíždějící za hranice, kteří pracují v Německu a pracují v EU, Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarsku), v němčině.
Your Europe: [Standard forms for social security rights and healthcare](#)

Pokud žijete **v Německu** a za vaše sociální pojištění je zodpovědná Česká republika:

Abyste mohli pravidelně navštěvovat lékaře v Německu, například kvůli preventivním prohlídkám, musíte si zažádat o formulář S1. Pokud chcete i nadále docházet k českým lékařům, tento formulář nepotřebujete. V případě, že v Německu potřebujete okamžité lékařské ošetření, může vám být toto ošetření účtováno, ale následně si u své české zdravotní pojišťovny můžete zažádat o proplacení těchto nákladů.

DANĚ

- Kde mám odvést daň z příjmu, pokud je mi vyplacen honorář projekt v zahraničí?
- Kdy musí být odvedena srážková daň?
- Musí být daň z přidané hodnoty vypočtena a uvedena na faktuře?

Daň z příjmu/srážková daň

Podle [Smlouvy mezi Spolkovou republikou Německo a Českou republikou o zamezení dvojího zdanění](#) mohou umělci se sídlem v České republice, kteří dočasně pracují v Německu, podléhat v srážkové dani v Německu a naopak. Týká se to honorářů vyplacených **výkonným umělcům**.

Srážková daň se také vztahuje na prodej autorských děl/licencí, nicméně podle smlouvy o dvojitým zdanění může tato daň tvořit maximálně 5 %. V Německu je nutné zažádat o sníženou sazbu daně ve výši 5 % u Spolkového daňového úřadu (Bundeszentralamt für Steuern, BZSt). V České republice není třeba o tuto výjimku žádat, protože subjektu, který přijímá autorská práva, je odečteno maximálně 5 %.

Podle smlouvy o zamezení dvojího zdanění je možné uplatnit výjimku ze srážkové daně v případě oficiálních kulturních výměn, která se uskuteční, pokud se na ní dohodnou vlády obou zemí. Oficiální kulturní výměna musí být potvrzena ministerstvem nebo ministerstvy, které se na ní podílejí.

V případě jednání o smlouvách je naprosto zásadní určit, zda sjednaný honorář bude vyplacen v hrubé částce (organizátor z honoráře odečte srážkovou daň) nebo v čisté částce (z honoráře není odečtena srážková daň; organizátor ji zaplatí navíc k honoráři).

Srážková daň pro OSVČ

V **České republice** existují tři základní pojistky, které mají předejít obcházení daňové povinnosti daňovými nerezidenty, tím že přenáší povinnost daň odvést na plátce příjmu (zákazníka): daňová záloha (pro daň ze mzdy), srážková daň a zajištění daně.

V případě, že je umělec samostatně výdělečně činný a je považován za českého daňového nerezidenta, je uplatněna srážková daň a subjekt, který je příjemcem těchto „služeb“, má povinnost tuto daň odečíst.

Důrazně doporučujeme dodržovat následující zásady:

- Umělec by měl uzavírat smlouvy, ve kterých je uvedena výše odměny.
- Umělec potřebuje potvrzení, že daň byla odečtena a odvedena správci daně; toto potvrzení/osvědčení následně předloží místnímu správci daně ve svém daňovém domicilu, aby se zabránilo dvojímu zdanění. Osvědčení o daňovém domicilu je vystaveno v úředním jazyce příslušné země.
- V některých případech, například pokud je honorář za představení součástí oficiální kulturní výměny, je umělec od srážkové daně osvobozen nebo může požádat o její vrácení.
- Na konci roku může umělec – daňový nerezident, jehož honorář byl zdaněn srážkovou daní, požádat o vrácení daně pomocí daňového příznání a získat tak zpět zaplacenou daň až do výše slevy na poplatníka, na kterou mají nárok všichni poplatníci v České republice (v roce 2024 sleva činí 30840 Kč).

V **Německu** je běžně používaný termín pro tento typ daně „cizinecká daň“ („Ausländersteuer“).

V Německu jsou na národní úrovni uplatňovány následující výjimky:

- Srážkové dani nepodléhají umělecké honoráře do výše 250 eur za osobu a představení (včetně honorářů za zkoušky a paušálních plateb).
- Pokud je třetina honoráře vypláceného skupinám, které spolu hrají (nejméně dva lidé, ale celkově je počet lidí sporný), dotována českými nebo německými veřejnými orgány, tyto honoráře nepodléhají v Německu zdanění („Kulturorchestererlass“). Organizátor musí požádat o osvobození od daně ještě před představením.

Ve většině případů se o uplatnění osvobození od daně stará organizátor se sídlem v Německu prostřednictvím plné moci, kterou mu uděluje umělec se sídlem v České republice. Pokud je honorář za představení součástí oficiální kulturní výměny, je možné se vyhnout srážkové dani žádostí o osvobození od daně (před zaplacením honoráře) nebo žádostí o vrácení daně (po zaplacení honoráře a srážkové daně). Vzhledem k tomu, že vyřízení žádost o osvobození od daně často trvá několik měsíců, někteří organizátoři uplatňují srážkovou daň a následně požádají o vrácení. Příslušným úřadem je Spolkový daňový úřad (Bundeszentralamt für Steuern, BZSt).

Více informací o postupu lze najít [zde](#).

Zdanění zaměstnanců

Zaměstnanci s daňovým domicilem v jedné zemi, kteří dočasně pracují v jiné zemi, jsou zdaněni v té zemi, ve které vykonávají svou činnost.

Pokud jsou ale splněny následující podmínky, nevztahuje se na ně zdanění v zemi, kde vykonávají svou činnost, ale v zemi, kde mají své sídlo:

- Délka pobytu v druhé zemi nesmí překročit 183 dní za fiskální rok.
- Odměna je vyplacena zaměstnavatelem, který nemá sídlo v zemi, kde je činnost vykonávána.
- Provozní náklady nehradí stálá provozovna zaměstnavatele v zemi, kde je činnost vykonávána.

Pokud dojde ke zdanění příjmu v jiné zemi, vstupují v platnost tyto předpisy:

Srážková daň se odvádí v zásadě standardním způsobem u umělců, kteří žijí v zahraničí, ale jsou zaměstnání v **České republice**.

Pokud fyzická osoba nemá daňový domicil v České republice, ani zde nemá bydliště, vztahuje se daňová povinnost pouze na příjem ze zdrojů na území České republiky.

Daň ze základu daně sníženého o nezdanitelné části základu daně (§ 15) a položky odčitatelné ze základu daně (§ 34) je 15 %. V případě, že roční příjem překročí třicetišesti násobek průměrné mzdy, všechny příjmy nad touho hranicí jsou zdaněny 23 %.

V **Německu** existují dva různé postupy: paušální zdanění a standardní zdanění.

Umělcům, kteří žijí v zahraničí, ale jsou zaměstnání v Německu, je daň z příjmu v zásadě stržena podle standardního postupu (oddíl 38 ff. EstG). Standardní zdanění je ale pro zaměstnavatele i umělce poměrně nákladné, obzvláště v případě krátkodobého zaměstnání: umělec musí zažádat u příslušného správce daně v místě svého bydliště a následně obdržet osvědčení pro svou daňovou třídu; zaměstnavatel musí určit konkrétní částku daně z příjmu (pokud zaměstnavatel nemá žádné podklady pro určení daňové třídy, daň z příjmu je stržena podle daňové třídy č. 6).

Umělci se ale mohou rozhodnout pro uplatnění paušálního zdanění. Paušální daň tvoří 20 % umělcova příjmu. Výdělek (základ pro výpočet) tvoří všechny příjmy umělce a nejsou povoleny žádné srážky.

Odečtena musí být ta srážková daň podléhající oddílu 50a EStG, pokud jsou splněny podmínky uvedené výše a smluvní partner v Německu použije honorář za představení například společnosti v České republice, která pro toto představení následně angažuje umělce v České republice.

Srážková daň u autorských práv (prodej autorských práv)

Srážkové dani podléhá rovněž prodej autorských práv; podle smlouvy o [zamezení dvojího zdanění](#) je možné v České republice využít sníženou daňovou sazbu 5 % nebo o ni zažádat v Německu.

Pokud příjemce v **České republice** obdrží autorský honorář od stejného daňového poplatníka do výše 10000 Kč za kalendářní měsíc, podléhá takový příjem srážkové dani 15 %. Platbu daně zajišťuje daňový poplatník, který je zodpovědný za srážkovou daň a její platbu.

Pokud ale příjemce obdrží autorský honorář od jednoho daňového poplatníka s částkou přesahující 10000 Kč za měsíc, bude tento příjem považován za příjem ze samostatně výdělečné činnosti a příjemce ho tak musí zdanit.

V případě, že příjemce příjmu z České republiky není daňovým rezidentem České republiky, je srážková daň uplatněna bez ohledu na to, zda částka přesáhne 10000 Kč.

V **Německu** lze snížit daň na 5 %, pokud si umělec nebo klient (s plnou mocí od umělce) zažádá správce daně v zemi klientova bydliště o snížení sazby daně.

Návod, jak postupovat, je uveden v oddílu 50a EstG.

Česká republika

Orgánem zodpovědným za výběr daní v České republice je [Finanční správa](#) a finanční úřady.

Umělci s mezinárodní působností by měli doložit svůj daňový domicil osvědčením. Když je umělcův příjem daněn mimo jeho daňový domicil, je naprosto zásadní doložit, že daň již byla zaplacená, aby se tak umělec vyhnul dvojímu zdanění. Potvrzení (osvědčení) většinou umělci na požádání vystaví místní smluvní partner.

Čeští rezidenti i nerezidenti mohou pro uplatnění daňových slev podepsat Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (tzv. „ružové prohlášení“).

Podrobné informace o pravidlech daně z příjmu v České republice lze získat [zde](#).

Německo

Podrobné informace o pravidlech uplatnění srážkové daně v Německu lze najít [zde](#) (v němčině a angličtině).

U plateb za licenční poplatky do výše 10 000 eur za kalendářní rok a smluvního partnera lze uplatnit v online žádosti sníženou sazbu 5 %. To znamená, že umělec nemusí žádat o potvrzení o daňovém domicilu v České republice. Více informací lze zjistit [zde](#).

Daň z přidané hodnoty

Umělci by si měly důkladně prověřit pravidla týkající se **daně z přidané hodnoty** (DPH):

- Kde se DPH vybírá?
- Kdo zodpovídá za její placení?

Na různé činnosti (prodej uměleckých děl, převod autorských práv a tzv. ostatní služby, například představení) se vztahují různá práva.

Následující základní pravidla se vztahují na ostatní služby, například představení:

- Na transakce B2B se vztahuje režim přenesení daňové povinnosti, tzn. příjemce faktury musí zaplatit DPH bez ohledu na to, zda obě strany jsou nebo nejsou plátcí DPH. Obě strany musí mít mezinárodní DIČ, o který si mohou požádat společnosti registrované v EU (včetně neziskových organizací nebo OSVČ, které jsou od DPH osvobozené).
- DPH platí přímo příjemce služeb.
- Umělec nebo organizace, která zahraniční fakturu vystavuje, DPH neúčtuje, ale vystaví fakturu s poznámkou ‚režim přenesení daňové povinnosti‘. Poskytovatel služby ale musí příslušnému daňovému úřadu předložit Evropské prohlášení o plnění, kdy na online portálu zadá fakturovanou částku a zákazníkovo DIČ.
- V Německu nemusí příjemce služby platit daň z přidané hodnoty za služby poskytované umělcem usazeným v zahraničí, pokud jsou tyto služby podle německého zákona o dani z přidané hodnoty osvobozeny od daně (§ 4 č. 20a UstG)

Pro české firmy:

www.financnisprava.cz/en/international-tax-affairs/cooperation-and-vat

Pro německé firmy: www.bzst.de/DE/Unternehmen/Umsatzsteuer/ZusammenfassendeMeldung/zusammenfassendemeldung_node.html#js-toc-entry4

Česká republika

Podrobné informace o pravidlech DPH platných v České republice lze získat [zde](#).

Německo

Podrobné informace o pravidlech DPH platných v Německu lze získat [zde](#) (v němčině a angličtině).

VÍZA A POBYT

- Je nutné pro plánovaný vstup do země získat vízum?
- Je nutné získat pro plánovanou činnost pracovní či jiné povolení?

Na základě evropských smluv, které zaručují **svobodu usazování, svobodu poskytování služeb a volný pohyb osob** nepotřebují občané EU víza nebo pracovní povolení pro krátkodobé ani dlouhodobé pobyty v České republice a Německu.

Občané třetích zemí s bydlištěm v Německu nebo České republice

Do České republiky

Občané třetích zemí, kteří chtějí pracovat v České republice, za určitých podmínek potřebují vstupní vízum a/nebo pracovní povolení, i když již pracují v Německu a mají dlouhodobá víza nebo povolení k pobytu vydané v Německu, což závisí na délce pobytu a typu činnosti.

Informace o pobytu v České republice si prosím přečtěte sekci Víza a povolení k pobytu na stránce CzechMobility.Info [zde](#).

Do Německa

Občané třetích zemí, kteří chtějí pracovat v Německu, za určitých podmínek potřebují vstupní vízum a/nebo pracovní povolení, i když již žijí v České republice a mají dlouhodobá víza nebo povolení k pobytu vydané v České republice, což závisí na délce pobytu a typu činnosti.

Podrobnější situaci o situaci v Německu najdete [zde](#) na stránkách touring artists.

CESTOVÁNÍ, DOPRAVA, CLO

- Jaká opatření musí být přijata pro přepravu hudebních nástrojů, uměleckých děl, vybavení atd na jiné celní území?
- Jaké doklady jsou vyžadovány?

Od 1. ledna 1994 má Evropská unie **společné celní právo** založené na tzv. Celním kodexu Unie. Tento kodex zajišťuje **volný pohyb zboží na celním území EU**, což znamená, že umělecká díla, hudební nástroje a scénické vybavení lze přepravovat na celním území EU bez nutných celních formalit. Nicméně nesmíme zapomenout, že **Švýcarsko** není součástí celního území EU a je tedy nutné při přechodu švýcarských hranic dodržet všechny celní formality, i když Švýcarskem pouze projíždíte.

Součástí celního území EU také **nejsou** některé oblasti a území, která patří Německu, a sice ostrov Helgoland a enkláva Büsingen am Hochrhein. Na území České republiky neexistuje žádná oblast, která by nespadala pod celní území EU.

Výjimky v České republice

Výjimkou je nicméně vývoz **uměleckých děl a předmětů kulturní hodnoty** z České republiky. Vývoz těchto předmětů musí být schválen příslušnými institucemi.

Výjimky v Německu

Informace o dopravě a přepravě mimo hranice EU lze zjistit [zde](#) na stránce touring artists. Další německou výjimkou je **Zákon na ochranu kulturních statků (KGSG)**: kulturní statky, např. umělecká díla nebo hudební nástroje, která dosáhla určité hranice stáří nebo hodnoty, podléhají vývozním licencím a pro přepravu v rámci vnitřního trhu EU vyžadují zvláštní vývozní licenci. Více informací naleznete [zde](#).

Cestování autem: pokud se rozhodnete využít auto z půjčovny, mějte na paměti, že některé společnosti mají pravidla omezující vstup do jiné země a pečlivě si proto ověřte všechny podmínky. Pokud cestujete z Německa do České republiky a naopak, je třeba vzít v úvahu rozdíly v dopravních předpisech.

V České republice...

jsou rychlostní limity 50 km/h v obci, 90 km/h mimo obec a 130 km/h na dálnicích. Na dálnicích se platí poplatek i pro vozidla do 3,5 t.

V České republice existují momentálně jen dvě **nízkoemisní zóny**: Praha 1 a Praha 2.

V Německu...

jsou rychlostní limity 50 km/h v obci, 100 km/h mimo obec; na některých úsecích dálnic neplatí žádné rychlostní omezení, orientační rychlost je 130 km/h. Na dálnicích platí mýtné pro těžká nákladní vozidla (nad 12 t celkové přípustné hmotnosti), ale na osobní vozidla se mýto nevztahuje.

Informace o **různých nízkoemisních zónách** lze najít [zde](#).

DOPLŇKOVÉ POJIŠTĚNÍ

- Je nutné uzavírat doplňkové pojištění pro činnosti v zahraničí?

Obecně vzato se musí umělci, kreativní pracovníci a organizátoři rozhodnout, jaké riziko mohou a chtějí pokrýt: profesní pojištění zahrnuje pojištění profesní odpovědnosti, pojištění odpovědnosti organizátora, soukromé zdravotní pojištění, úrazové pojištění a pojištění pracovní neschopnosti. Některé z těchto druhů pojištění platí po celé Evropě nebo dokonce po celém světě. Zeměpisné pokrytí daného pojištění je nutné přizpůsobit aktuálnímu riziku, což znamená, že své pojištění byste měli přizpůsobit podle toho, zda dočasně pracujete v České republice nebo Německu. Pokud jste již pojištění uzavřeli, **měli byste si nechat pojistnou smlouvu zkontrolovat u makléře nebo pojišťovacího poradce a v případě potřeby ji rozšířit na celý svět.**

INFORMAČNÍ MÍSTA PRO ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ TÝKAJÍCÍ SE EVROPSKÉ ARBITRÁŽE

SOLVIT: https://ec.europa.eu/solvit/index_en.htm

ECAS (European Citizen Action Service): <https://ecas.org/>

European Small Claims: https://europa.eu/youreurope/business/dealing-with-customers/solving-disputes/european-small-claims-procedure/index_en.htm

SLOVNÍK POJMŮ

Při vzájemné komunikaci používají čeští a němečtí umělci, produkční a organizátoři velmi často angličtinu. Někdy však používají různé anglické termíny nebo doslovné překlady z češtiny nebo němčiny, kterým druhá strana nemusí rozumět. Některé takové příklady najdete ve sloupcích Anglický termín a Německý termín.

Český termín	Anglický termín, který často používají čeští mluvčí	Anglický termín	Anglický termín, který často používají němečtí mluvčí	Německý termín
OSVČ	Freelancers	Self-employed, freelancers	Freelancers	Selbständige, Freiberufler
Zaměstanci		Employees		Angestellte
Návrh smlouvy		Contract design		Vertragsgestaltung
Účastnit se, vystoupit	Attend, participate, perform	Attend, participate	Visit (an event)	Besuchen, Teilnehmen
Organizovat, pořádat	Host, organize	Host, organize, arrange	Organise, promote	Veranstalten
Umělecký honorář	Fee	Artist fee, remuneration	Fee, payment, honorary	Das Honorar
DPH (Daň z přidané hodnoty)		VAT (value-added tax)		Umsatzsteuer (USt.), Mehrwertsteuer (MwSt.)
DIČ (daňové identifikační číslo)		International VAT ID number		Internationale Umsatzsteuer-Identifikationsnummer (USt.-ID-Nr.)
Srážková daň	Withholding tax	Withholding tax, source tax	Foreigner's tax	„Ausländersteuer“, Quellensteuer, Abzugssteuer
HO (Home Office)		Working from home, remote work		Das Home Office
		Posting		Die Entsendung
Neziskovka, nezisková organizace		Non-profit association		Der Verein
faktura		Invoice, bill		Die Rechnung

Projekt je realizován

[touring artists](#) je společným projektem [Internationale Gesellschaft der Bildenden Künste \(IGBK\)](#), [International Theatre Institut Germany \(ITI\)](#), a [Dachverband Tanz Deutschland \(DTD\)](#). Tento projekt je podpořen spolkovým komisařem pro kulturu a média (BKM) a berlínským senátním odborem pro kulturu a sociální soudržnost.

[CzechMobility.Info](#) je český infopoint, který poskytuje poradenství v oblastech mezinárodní umělecké spolupráce a orientaci v českém pracovněprávním prostředí. Jeho cílem je pomáhat odborníkům v kulturním sektoru s praktickými otázkami, např. smlouvami, daněmi, vízy nebo pojištěním. Projekt je financován [Ministerstvem kultury České republiky](#) a vychází ze Strategie podpory umění v České republice v letech 2015-2020.